17.1.2022

רב ניצב קובי שבתאי
מפכ"ל משטרת ישראל

שלום רב,

<u>הנדון : שימוש מסוכן ובלתי מידתי במכתזית ובבואש במהלך הפגנות בירושלים</u>

סימוכין : פנייתנו מיום 8.5.2018 ; פנייתנו מיום 28.1.2021 ; תשובת עו"ד ג'ורג' קיוורקיאן, סנ"צ, היועץ המשפטי מחוז ירושלים מיום 4.2.2021

אנו פונות אליך פעם נוספת בהמשך לפנייתנו הקודמות ולמענה שבסימוכין, בדרישה להפקת לקחים ולהפסקת היד הקלה בשימוש במכתזית ובבואש בניגוד לנהלים.

בפניותינו הקודמות תיארנו בהרחבה את הוראות הדין ואת פסיקת בית המשפט העליון בכל הנוגע לעשיית שימוש בכוח ובאמצעים לפיזור הפגנות. כן התייחסנו להוראות ולנהלי המשטרה בעניין זה, שגם הוראותיהם לא נאכפות ואינן עולות בקנה אחד עם התנהלות כוחות המשטרה בשטח. כתוצאה מהשימוש המסוכן והאסור במכתזית ובבואש, נגרמת סכנה חמורה לשלמות גופם ובריאותם של אזרחים – מפגינים ועוברי אורח. עוד דיווחנו על כך שהשימוש הבלתי זהיר באמצעים אלה בניגוד לנהלים גרם באופן ישיר לפציעות ונזקים, בין היתר לזעזועי מוח, אבדן הכרה, ושבירת עצמות.

מענה המשטרה שבסימוכין דחה את טענותינו והצדיק את התנהלות המשטרה בכל האירועים, מבלי להתייחס לתיעוד ולעדויות המפורטות שהצגנו בדבר הפרת הדין והנהלים.

ביום 6.1.2021 התקיימה הפגנה מתריסה אך בלתי אלימה של צעירים חרדים בקרבת כיכר השבת בירושלים. באירוע נעשה **שימוש מסוכן בבואש ומכתזית בניגוד לנהלים הקיימים ישירות לעבר פלג גופו העליון של מפגין**. כפי שמראה תיעוד הוידאו של האירוע כוח המשטרה כיוון את שני זרנוקי נוזל הבואש ישירות לפלג גופו העליון של המפגין כך שהמפגין הוטח במדרכה בעוצמה רבה. למרבה המזל, במקרה זה, למפגין שנפצע לא נגרם נזק בלתי הפיך. שינוי בזווית הנפילה יכול היה לגרום לפציעה אנושה ואף מסכנת חיים. השימוש בבואש במקרה זה נעשה בנסיבות שבהן המפגין רקד על המדרכה ובבירור לא סיכן איש. קשה להשתחרר מהרושם שהפניית הזרנוק כלפי אותו מפגין נעשה ממניעי נקמנות והתחשבנות, משום שהתנהגותו התפרשה כהתגרות אישית בשוטרים. מדובר כמובן בשיקולים זרים ופסולים.

לנוכח חומרת האירוע המתואר מצאנו לנכון לפנות אליך פעם נוספת ולהפציר בדרג הפיקודי לאכוף את את הנהלים ולקבוע הנחייה לפיה **שימוש בכוח ובאמצעים מסוכנים דוגמת מכתזית ובואש כלפי אזרחים לא יעשה אלא בלית ברירה - כאשר הסיכון הממשי והנזק הצפוי כתוצאה מהימנעות מכך עולה בבירור על הנזק שעלול להיגרם כתוצאה מעשיית שימוש בהם.**

כמו כן, נבקש לוודא כי שוטרים העושים שימוש בלתי חוקי באמצעים כפי שהיה באירוע זה יועמדו לדין, ולחלופין יטופלו בחומרה במישור המשמעתי והפיקודי ולא יורשו לבוא במגע עם אזרחים. התרבות הארגונית האלימה, המקלה ראש בבריאותם ובחייהם של אזרחים מקרב קבוצות מיעוט

דוגמת האוכלוסיה החרדית חייבת להשתנות מהיסוד. אם לא שינוי יסודי כזה לא יתרחש, אנו עלולים חלילה לשוב ולחזות במקרים שבהם התנהלות משולחת רסן של המשטרה תיגבה את חייהם של אזרחים שלא לצורך.

בכבוד רב ובברכה,

פארח ביאדסי, עו״ד	רעות שאער, עו״ד	סיון תהל
רכזת פרויקט משטרה	מנהלת פניות הציבור	רכזת שטח וחופש המחאה